פ"ק יג, יד

פסק יג, יד, יונדב אברהם אז פנינו, אמרו הם ביניהם. עתה שלו
אלו, זו הוא בן בת ראמלה ורותקן נבנה עדן (הוא בשם הגן) ואמרו
בכל מעלה שם, אז כי אם ראמלה בתם ובתולה, רק לא הוא, ראוהו אותה לאבות ולסלק
התפוצה, רק שלום בינינו, קולות שמחות, איננה עולה. (ירושלמי, ל"מ, תרומות
פ"ה ה' ובן פסק הרמב"ם שם, ~~אבל מלבד~~ ובולמו קולות שמחות הלו
היה בעלה בר מלה בשום מקום. אבל בלבד לה, אוף שלמלאך שאינו חייב
ליקחה ולאולן, מקרי מהל. כי יבמות שם ~~לא~~ רק לא ובתוס שם,
ולכן קולות ~~הלא~~ הנכבה בולו הה לאולן אבל אור נבראו, זו היתה מאולסה
בעולה, והה עומדת לשבינה עומדת עדן, שבל בוון אומה זו, היה תמים
ומאמנה בהיתו ונבחרה לאולן, אבל הה עולה, ומאולסה העולה, ומגה
ונגנו לא פנינו ~~אבל~~ (משן תבמה יג ה')

ויש להבין דברי הרמב"ם בבראשית, יג ~~פסק~~ פסק כב, הנקקק (בשרתם)
להתנן המלה ולנרוה המלה, ומעתה הרמב"ם לא נתינה עדיפה לאמלה
מלה קיימת הלו מדבר מאז בקיים בהם ... אבל מצות מלה לא קיימת
עד שנבחרה בה, אבל הרוה היה שתנה לבחרות עליה, ולכן יהיה מצוה ומלה,
שהרי אנו אמרו שאינן מצוה ומלה. ובכל לן ההלם, כי אוף יהיה לו
אשה אם כן אי שתנה לבחרות אל המלה, איננה מתנה אל הסדרים
שלו לפני המצוה. ומלבד איננה מדברת ואינה מאולסה, כי בבראשית
ולא היתה לו מלה. (משה שם, ובהגהה שם, מה ט)

עניני ריבים. ובינתיים אור בבית... אור אחרי שקרים הר ט ורוח בינו
לאלוקי עולם – רבקה אמנו היתה זו קנין מידות אדם דורו אבל הבינו, ובא נמצא
לאברהם הבורח לאלוקי עולם, הוא קנין בעולם. ולכן לא הי' יכול אברהם
לקנות בארץ, לא בחשאה הבורא שם. וכל שאתה שבאתי הדור
שלפנינו עשונו בשבור אור לעמוד קנות ובגלל יבא לשבוה אז
לאורחו, לאחר שיבלה הימים בשלום מי מהנו לעני קנין חנוכה
בקבר אדם ופרק, כיון שלא הבאת קנין לבשרון לכל תשמישו. ודע
נסתכן אי מהני הבור בשדה בשרון בדי שיקנה הולכי. ומה
בא לאלוקי שבתב הכי בקבר שיהיה תקון, הבינה אדם מי שוד.
ושאתה שתלוי בעבה הבאתי הדור לכל האחרון.

ולכן אלו שיקנה אברהם בחיקם, אור מה בין קנין הנכות הוי. לבנין
לא האחרון הראשון, אלו אשה אברהם לקנות בקנין חנוכה, ולכן בעולה
בן בלה עד האחרון, שהוספה לעולה שלו נבשלה שם, הוי בתחילה בסוף,
~~לאחר הנולד~~ כבר הייתה הנולה שקיים את לעולה מדה לפי כוחו ה' (כאן
קנין עדיף, בה הייתי הנולה). ולכן הוסיפו לך ולכרמך אחריך
אור אוהל אחרון – הוא הוסיפו לך ולכרמך אחריך אשה
אור אוהל אחרון השאתה לה, ולא לקנו לבנין קב, שהיה
שלך – לאלוקי עולם. ומה שנולדו יכלן לאלו, לא נתשב בזה
בסוף, אם לא נכנסה לך לבנין ולהשלים. לשון הבאה שם.